

Školství pro 21. století

TEZE KE ZMĚNÁM VE ŠKOLSTVÍ

Současná témata diskuse o školství

---

platy učitelů

státní maturity

všeobecné versus profesní vzdělávání

Krátkodobé a dlouhodobé cíle školské politiky

únavu z reformem dovoluje krátkodobě jen “facelift” současného stavu

- zvyšování platů
- ladění způsobu testování a přijímacích zkoušek na střední školy
- pokusy o optimalizaci sítě škol

Okno příležitosti pro větší změny systému v horizontu dekády - souběh ekonomického cyklu, technologické „revoluce“ a demografických a sociálních změn

Jistý předpoklad jakékoliv změny vzdělávacího systému - nejistota

---

Je třeba respektovat dlouhý „výrobní cyklus“ vzdělávání. Krátkodobé potřeby řešit importem pracovní síly, ne zásahy do vzdělávacího systému.

Uplatnění absolventů je celoživotní – absolventi např. vysokých škol v roce 2020 budou na trhu práce přibližně do roku 2070. Obecné kompetence musí mít tedy přednost před specifickými, které jsou časově proměnlivé.

Diskuse o dopadech robotizace a digitalizace pod hesly jako „Průmysl 4.0“ signalizují nízkou předvídatelnost vývoje poptávky po kvalifikacích (např. zpráva [The Future of Jobs](#))

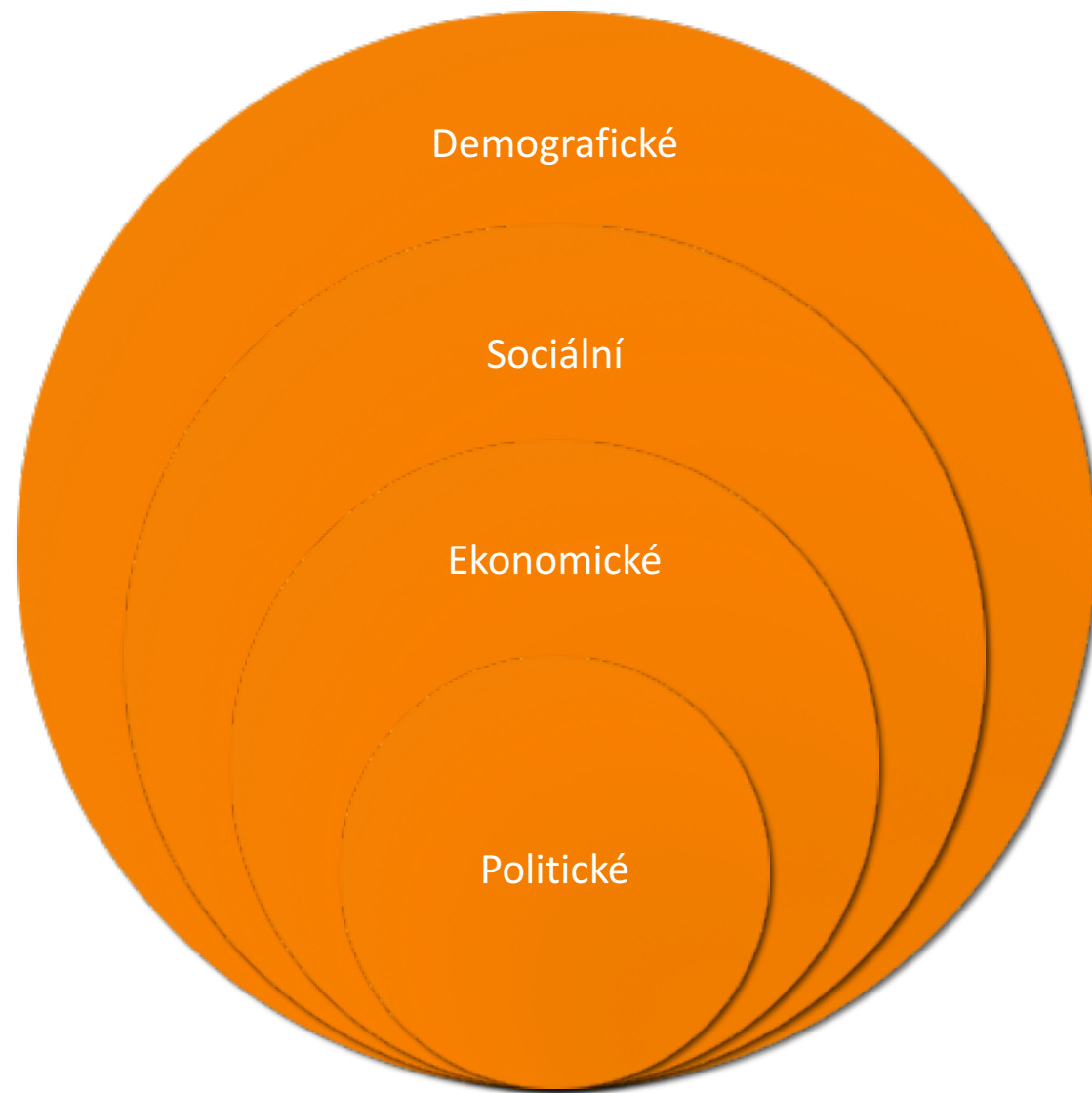
Rámcové podmínky proměny vzdělávacího systému v ČR

Demografické – stárnutí populace a prodloužení života

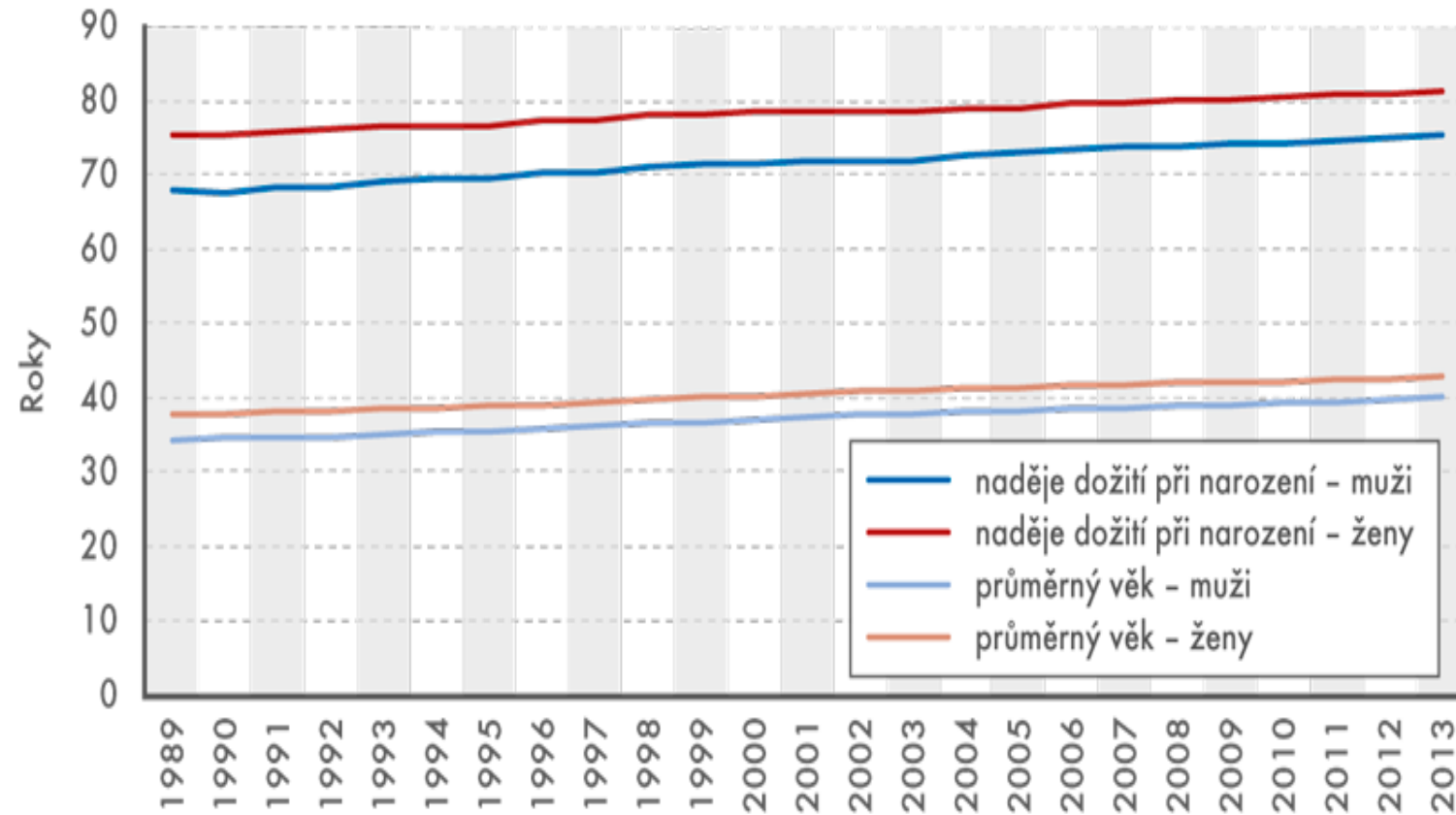
Sociální – nízká mobilita a ochota k participaci na nákladech

Ekonomické – struktura hospodářství s vysokým podílem průmyslu

Politické – neschopnost generovat a realizovat střednědobé cíle veřejných politik

Demografické změny – prodlužování věku

Důsledky prodlužování věku

Nelze očekávat, že se prodlouží jen střední „produktivní“ věk, ale také stáří a dětství.

Mladí lidé tráví ve vzdělávacím systému stále více času.

Odkládání zralosti ve smyslu závazného rozhodování o kariéře a životní dráze – „emerging adulthood“, „vynořující se dospělost“ fáze života mezi 20. a 30. rokem života.

Původní uzlový bod života, „maturita“, je rozprostřen a rozostřen do nové životní fáze „hledání“.

Systemová slabina - rigidita

Nízká schopnost fungovat jako sociální výtah – šance na vzestup mezi společenskými vrstvami nízké

Malá možnost změny dráhy po 15. roce života

Nutnost časných rozhodnutí v 11 nebo 15 letech

Uzavřenost jednotlivých drah a uzavřenost institucí

Vysoká míra studijní neúspěšnosti – „dropout“

Školský systém na střední úrovni diferencuje mezi institucemi, nikoliv uvnitř institucí.

Na vysokoškolské úrovni naopak nediferencuje mezi institucemi prakticky vůbec a směřuje výhradně k akademickému, nikoliv k profesnímu profilu.

Základní školství

Minimum základního vzdělání – ověření testy, možno složit kdykoliv a opakovaně

Výhledově zrušit devátý ročník

Druhý jazyk volitelný, ne povinný

Střední školství

Jednotná, vnitřně diferencovaná **reálná střední škola** jako nový alternativní prvek, mix všeobecného a profesního vzdělání podle individuální předpokladů a potřeb studentů.

Místo státní maturity **středoškolské minimum** s možností složit kdykoliv a opakovaně

Kontrola kvality: **Krajské akreditační agentury**

Postsekundární a terciární školství

Polytechniky zřizované kraji nabízející profesní programy krátkého cyklu (2-4 semestry) a bakalářské programy (6-8 semestrů)

Zapojení zaměstnavatelů do fungování polytechnik (governance, financování, souběžné studium a zaměstnání)

Průchodnost s veřejnými vysokými školami v regionu - uznávání studia

Více informací
postupně na

<https://www.moderniskolstvi.cz>